Občina Tabor
Tabor 21
3304 Tabor

OBČINSKI DELNI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB NESREČI ZRAKOPLOVA V OBČINI TABOR

VERZIJA: 1.0

	ORGAN	DATUM	PODPIS
Izdelal	ZAME Maja Jenko s.p.		_____
Odobril	POVELJNIK CIVILNE ZAŠČITE OBČINE TABOR Janez BASLE		_____
Sprejel	ŽUPAN OBČINE TABOR Marko SEMPRIMOŽNIK		_____ ŽUPAN
Skrbnik	ANA LESAR		_____

Številka: 842-0001/2026
Datum: 27.07.2026

Kazalo vsebine

1 NESREČA ZRAKOPLOVA 4

1.1 Značilnosti nesreče zrakoplova 4
1.2 Javna letališča in vzletišča na območju na območju občine Tabor 5
1.2.1 Javna letališča 5
1.3 Vzletišča v bližini občine Tabor 7
1.4 Splošno o nevarnosti nesreč zrakoplovov na območju občine Tabor 10
2 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE 12

2.1 Opazovanje 12
2.2 Obveščanje pristojnih organov in služb občine Tabor 12
2.3 Obveščanje javnosti v občini Tabor 13
2.3.1 Obveščanje prebivalcev na ogroženem naseljenem območju v občini Tabor 13
2.3.2. Obveščanje širše javnosti, ki na občinskem nivoju zajema obveščanje domače javnosti 14
2.4 Alarmiranje 15
3. 1 Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči 17
3.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi 17
3.1.2 Radiološka, kemična in biološka zaščita 19
3.1.3 Evakuacija 21
3.1.4 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev 23
3.1.5 Zaščita kulturne dediščine 25
3. 2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči 26
3.2.1 Iskanje pogrešanih oseb ob nesreči zrakoplova 26
3.2.2 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč 27
3.2.3 Gašenje in reševanje ob požarih 29
3.2.4 Reševanje ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem predelu ali na naseljenem območju 30
3.2.5. Reševanje na vodi in iz vode 31
3.2.6 Pomoč ogroženim in prizadetim, svojcem oziroma prebivalcem 32
3.2.7 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje 33
4 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA 34

5 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV 35

6 PRILOGE IN DODATKI 38

6.1 Skupne priloge 38
6.2. Posebne priloge 38
6.3 Skupni dodatki 39

UVOD

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v Občini Tabor je izdelan na podlagi Regijskega načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v zahodno štajerski regiji, verzija 4.0, številka: 8421-17/2024-5 – DGZR z dne 11. 12. 2025, ki ga je izdelala Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (URSZR) Izpostava Celje ter Državnega načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova, Verzija 5.0, ki ga je izdelala URSZR in je bil sprejet s sklepom Vlade RS, številka: 84200-2/2023/3, z dne 6. 7. 2023. Temelji na Oceni ogroženosti v primeru nesreče zrakoplova v Občini Tabor, verzija 1.0, številka: 842-0002/2026 z dne 29.5.2026 ter na Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg, 117/22 in 57/25) in drugih predpisih, ki urejajo letalstvo.

S tem načrtom se urejajo obveščanje in opozarjanje ob nesreči zrakoplova, aktiviranje sil in sredstev ZRP, odrejanje in izvajanje zaščitnih ukrepov, naloge ZRP in sile ZRP, osebna in vzajemna zaščita, odpravljanje posledic in zagotovitev osnovnih pogojev za življenje ob nesreči, ki so v občinski pristojnosti.

Ta načrt ne ureja nalog in aktivnosti, ki jih ob letalski nesreči izvajajo organi v skladu s predpisi o zagotavljanju varnosti zračnega prometa in področja iskanja zrakoplova.

Občina Tabor spada v 3. razred ogroženosti ob nesreči zrakoplova, zato izdela del načrta zaščite in reševanja.

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova je pripravljen za nesrečo zrakoplova manjšega in večjega obsega v Občini Tabor.

P – 709	Evidenčni list o vzdrževanju načrta ZiR ob nesreči zrakoplova

1 NESREČA ZRAKOPLOVA

Zračni prostor Republike Slovenije (RS) obsega zračni prostor nad kopnim, obalnim morjem in notranjimi vodami, ki so pod suverenostjo Republike Slovenije.

V Občini Tabor ni letališč, se pa v bližini nahajata letališči (Letališče Šoštanj ter Letališče Celje) in Vzletišče Pobrežje – Zg. Pobrežje (Občina Rečica ob Savinji) ter Kaplja vas, Prebold.

Mednarodne zračne poti nad območjem ZŠ regije potekajo v smeri severozahod-jugovzhod in severovzhod-jugozahod.

1.1 Značilnosti nesreče zrakoplova

Glede na število prevoženih kilometrov so zrakoplovi eno najvarnejših prevoznih sredstev. Nesreča zrakoplova je nesreča v zračnem prometu in spada po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami med druge nesreče.

Za nesreče zrakoplova je značilno, da:

- jih ne moremo vnaprej predvideti – se zgodijo brez opozorila;
- so pogosto žrtve nesreče potniki in člani posadke ter tudi prebivalci, če zrakoplov pade na naseljeno območje;
- se lahko pripeti na krajih, ki niso takoj ali zlahka dostopni.

Glavni vzroki za nastanek nesreč zrakoplovov so predvsem:

- človeški dejavniki: napaka pilota, kontrole zračnega prometa ali drugih udeležencev (dispečerjev, vzdrževalcev itn.);
- naravni pojavi: neugodne vremenske razmere, požar na zrakoplovu ali letališki infrastrukturi, potres, ki poškoduje letališko infrastrukturo;
- mehanske napake;
- teroristični napadi in druge oblike množičnega nasilja.

Posledice nesreče so:

- žrtve,
- uničen ali poškodovan zrakoplov, infrastruktura, stavbe ali kulturna dediščina,
- vpliv na okolje,
- možnost verižnih nesreč.

Najhujše posledice lahko povzročijo nesreče zrakoplovov:

- na območju javnih letališč, ker je pri vzletih in pristankih verjetnost za nastanek nesreče največja;
- na naseljenem območju (center naselja Tabor oziroma na objekte, kjer se lahko naenkrat zadržuje večje število ljudi, kot so: Osnovna šola Vransko - Tabor, OE Vrtec Tabor, Občina Tabor, Občinska knjižnica Tabor, Turistično informacijski center Tabor, Dom krajanov Tabor, kulturna, športna, turistična, humanitarna, veteranska društva, večja podjetja in trgovine (Igrišče Razgan, cerkev, kavarna, prireditvena prostora Ribnik pri Lisjaku in Jasa pri Lisjaku, Ranč Paloma, Zajčeva koča, gasilski domovi)), kjer so poleg

potnikov in članov posadke prizadeti tudi prebivalci ter poškodovani ali uničeni objekti in infrastruktura;
- ki prevažajo nevarno blago in pri tem pride do nenadzorovanega uhajanja škodljivih snovi v okolje ali do požara oziroma eksplozije;
- na težko dostopnem terenu in pri nesreči zrakoplova na vodnih površinah (porečje Bolske, Konjščice, Ojstrice in Kučnice in njihovih pritokov), kjer je reševanje oteženo ter zaradi težjega dostopa verjetno tudi časovno zamaknjeno na težje dostopnih gozdnih predelih.

Nastanek verižne nesreče se lahko pričakuje zaradi:

- nesreče zrakoplova na naseljenem območju, ki lahko povzroči požare ali eksplozije in tako ogrozi življenje ljudi ter živali, prometne nesreče, poškodbe ali uničenje infrastrukture in kulturne dediščine;
- nesreče zrakoplova, ki prevaža nevarno blago, kar lahko povzroči nenadzorovane izpuste ali odtekanje nevarnih tekočin v okolje in tako tudi nastanek požara ali eksplozije;
- stacionarnih virov nevarnih snovi (Tehnosolar d. o. o., Askon s. p., Lesmat d. o. o., Basle d. o. o., Terglav žage d. o. o. Žagarstvo Ropret, Silvo Lenko, s. p., prostori Savinjske kmetijske zadruge), na katere lahko pade zrakoplov. Tu lahko pride do nenadzorovanega uhajanja škodljivih snovi v okolje ter do požara in eksplozije. Na srečo v občini ni izrazitejših industrijskih con, posebej takih, kjer bi se nahajali viri nevarnih snovi po SEVESO direktivi.

1.2 Javna letališča in vzletišča na območju Občine Tabor

Na območju Občine Tabor skladno s predpisi Mednarodne organizacije za civilno letalstvo (ICAO) ni evidentiranih letališč, na katerih bi se odvijal mednarodni, javni ali komercialni zračni promet. Občina tako nima infrastrukture, ki bi omogočala vzletanje, pristajanje ali izvajanje letalskih operacij, zato v njenem neposrednem prostoru ni tveganj, povezanih z obratovanjem letališč, kot so nesreče med vzletom, pristankom, premikanjem letal na tleh ali z odpovedjo letališke opreme.

Najbližji letališči, ki sta javnega značaja in omogočata izvajanje letalskih dejavnosti, se nahajata izven občine Tabor – Letališče Šoštanj in Letališče Celje. Obe letališči sta lokalnega pomena in sta namenjeni predvsem športnemu in rekreativnemu letenju. Na njih se izvajajo leti z jadralnimi letali, motornimi letali ter ultra lahkimi letali, ki jih upravljajo piloti z ustreznimi licencami. Ker se ti letališči nahajata v drugih občinah, neposredno ne vplivata na raven tveganja v Občini Tabor, ju je pa smiselno omeniti kot del širšega letalskega okolja, ki lahko vpliva na prelete nad območjem občine.

Za Občino Tabor je zato bistveno pomembnejše upoštevanje dejavnikov, ki izhajajo iz zračnega prostora nad občino, ne pa iz letališke infrastrukture. Ključni elementi tveganja so povezani predvsem s preleti različnih vrst zrakoplovov, potekom zračnih poti ter možnostjo nenadzorovanega padca zrakoplova zaradi tehničnih okvar, vremenskih vplivov ali napak pri upravljanju. Čeprav se nad občino praviloma ne odvija intenziven komercialni promet, se lahko

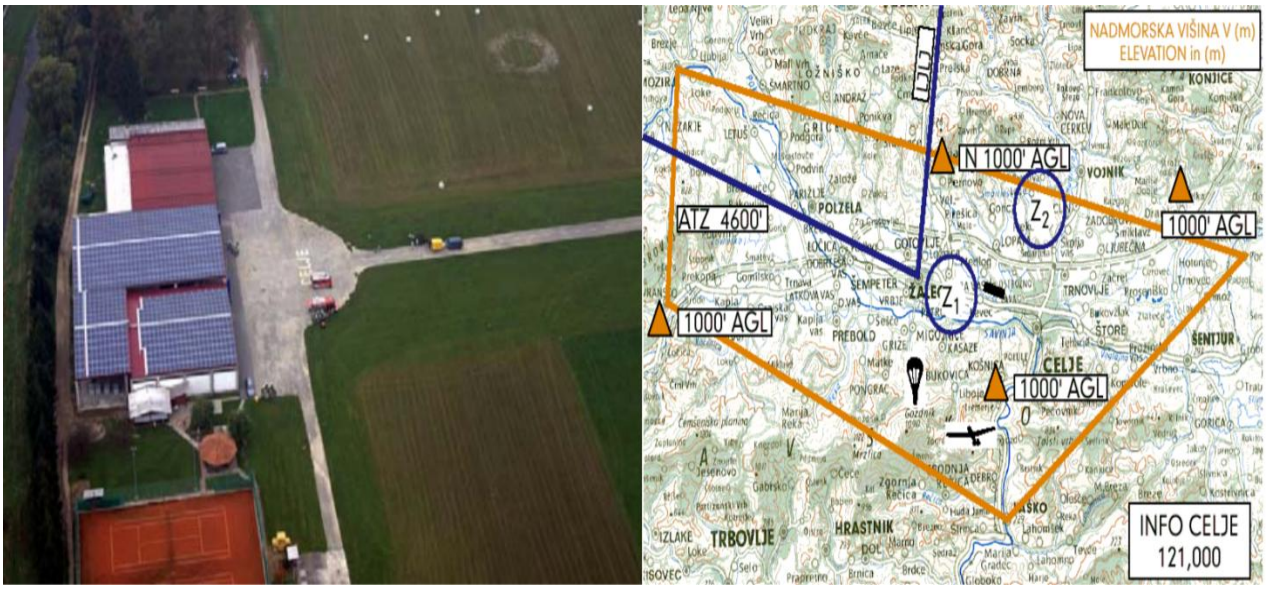
pojavljajo preleti športnih letal, helikopterjev, letal Slovenske vojske, policije ali reševalnih služb, pa tudi preleti v okviru splošnega letalstva.

1.2.1 Javna letališča

V bližini Občine Tabor se nahajata Letališče Šoštanj (približno 17 km zračne razdalje) in Letališče Celje (približno 15 km). Zaradi njune bližine obstaja možnost, da bi območje občine bilo prizadeto v primeru nesreče zrakoplova. Kot smo že omenili, je verjetnost takšnega dogodka sicer majhna, vendar se letališči omenjata kot dejavnika, ki ju je smiselno upoštevati pri načrtovanju zaščite in reševanja ter pri pripravi postopkov za primer nesreče zrakoplova.

- **Letališče Celje (LJCL), upravljavec Aeroklub Celje, Medlog 20, 3000 Celje**

Slika 1: Letališče Celje[1]

- **Letališče Šoštanj (LJSO), upravljavec Šaleški aeroklub, Topolšica 207 c, 3325 Šoštanj**

[1] Aeroklub Celje.si. 2025. Dostopno prek: http://www.aeroklub-celje.si/

Slika 2: Letališče Šoštanj[2]

Letališči Celje in Šoštanj sta infrastrukturna objekta lokalnega pomena, ki sta namenjena predvsem športnim aktivnostim. Letališče Celje ima travnato vzletno-pristajalno stezo, letališče Šoštanj pa ima asfaltno vzletno-pristajalno stezo velikosti 700 x 18 m. Naravni pogoji in ureditev letališča omogočajo njegovo uporabo za letala generalne aviacije, ultra lahka letala in lahka oz. manjša poslovna letala (do skupne teže 5.700 kg), kot tudi za vse vrste helikopterjev podnevi pri VFR pogoji (VFR-pravila vizualnega letenja). Občasno oz. v posebnih primerih bi se lahko mednarodni promet, v skladu z Zakonom o letalstvu, izvajal tudi na tem javnem letališču.

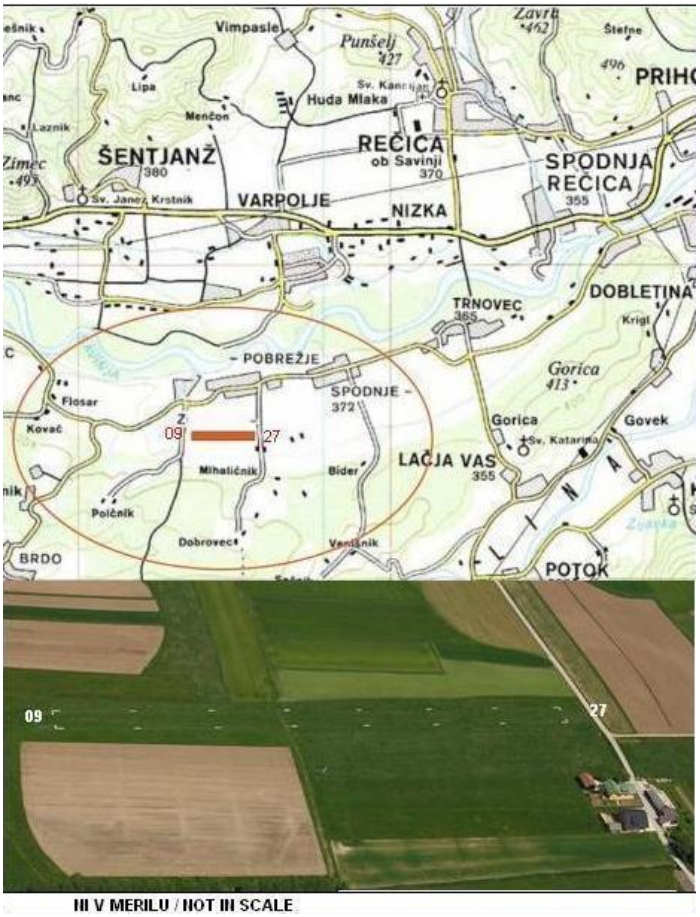
1.3 Vzletišča v bližini Občine Tabor

Vzletišča so namenjena za vzletanje in pristajanje letal splošne (ne akrobatska, pol akrobatska in akrobatska) in posebne kategorije (amatersko izdelan zrakoplov, eksperimentalno izdelan zrakoplov in ultralahka letalna naprava). V bližini Občine Tabor sta registrirani dve vzletišči, in sicer:

- Pobrežje – Zg. Pobrežje (Občina Rečica ob Savinji) in
- Kaplja vas – Prebold (Občina Prebold).

[2] Šaleški aeroklub. 2025. Dostopno prek: https://saleskiaeroklub.si/o-letaliscu/

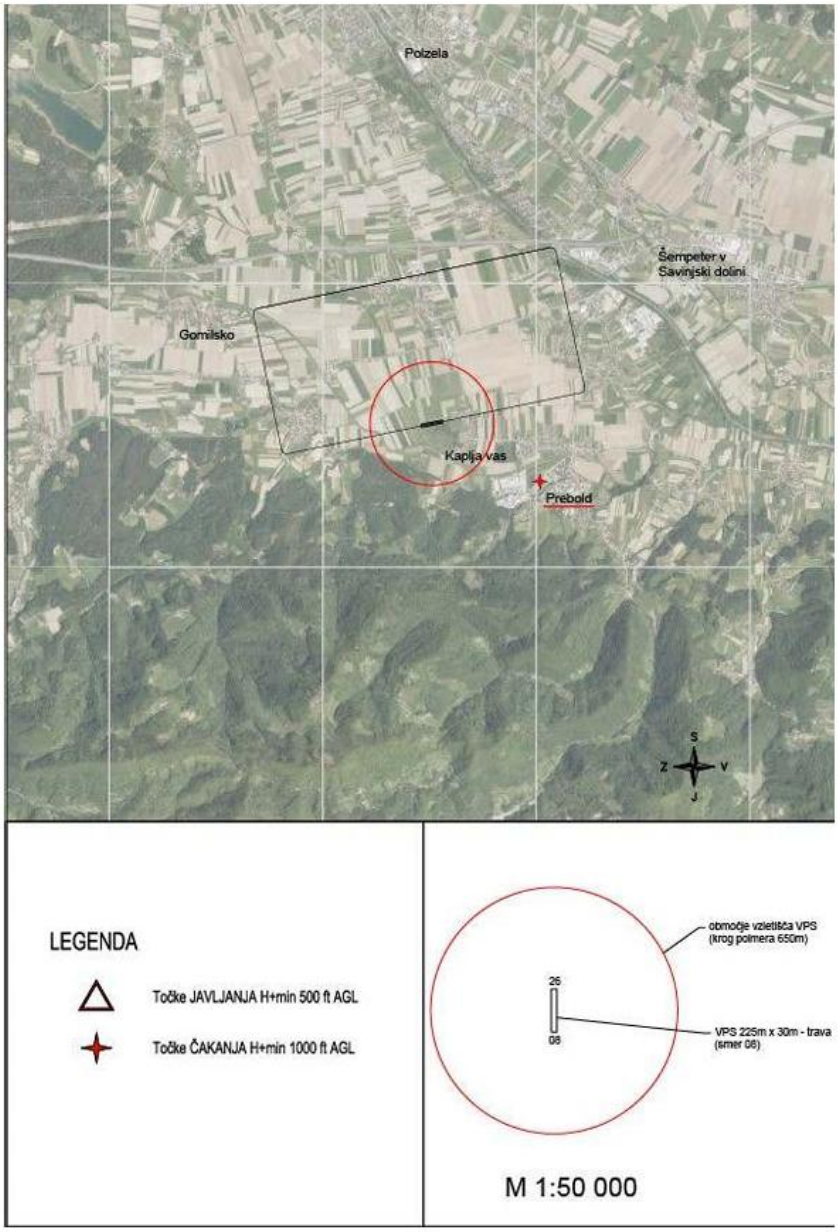
Slika 3: Vzletišče Pobrežje – Zg. Pobrežje

Vir: Društvo letalcev Zgornje Savinjske doline, 2025[3].

[3] Društvo letalcev Zgornje Savinjske doline, 2025. Dostopno prek: https://sites.google.com/view/vzletisce-pobrezje/dru%C5%A1tvo-letalcev-zsd

Slika 4: Vzletišče Kaplja vas – Prebold

Vir: Aeroklub Prebold. si. 2026[4].

Podatki registriranih vzletišč se spreminjajo letno, aktualni podatki se lahko pridobijo na VFR karti, ki se ažurira enkrat letno. Gre za uradno publikacijo, ki je dostopna na spletni povezavi VFR karta Sloveniacontrol.

Vzletišče Pobrežje pri Rečici ob Savinji je majhno, športno vzletišče, namenjeno predvsem jadralnim letalom, ultralahkim letalom in motornim zmajem.

[4] Aeroklub Prebold. si. 2026 . Dostopno prek: https://lzs-zveza.si/documents/ULN/Vzleti%C5%A1%C4%8De_Kaplja%20vas_2021.pdf

Vzletišče Kaplja vas pri Preboldu je uradno športno vzletišče, ki ga upravlja Aero klub Prebold. Nahaja se približno 1,5 km severozahodno od Prebolda in je namenjeno ULN (ultralahka letalna naprava) letenju, uvodnim letom ter modelarstvu.

Za Občino Tabor obe vzletišči predstavljata nizko stopnjo tveganja, saj so vsi letalski premiki omejeni na neposredno okolico vzletišča, zrakoplovi pa so majhni, z majhnimi količinami goriva in nizkimi hitrostmi.

1.4 Splošno o nevarnosti nesreč zrakoplovov na območju Občine Tabor

Obseg letalskih aktivnosti v RS je v stalnem porastu, zato se tudi v zračnem prostoru nad občino Tabor stalno povečuje število letov in s tem tudi statistična verjetnost za nastanek nesreče zrakoplova. Potrebno je poudariti, da je zračni promet na območju Občine Tabor izrazito sezonski, kar pomeni, da se v poletni sezoni izvaja velika večina aktivnosti. Analize nesreč zrakoplova preteklih let kažejo, da se večina vseh nesreč zrakoplovov zgodi na letališčih ali v njihovi neposredni bližini, predvsem pri vzletanju in pristajanju.

V ta namen imata javni letališči Celje in Šoštanj izdelane operativne načrte, ki zagotavljajo takojšen odziv na vse vrste ogrožanja in druge neugodne razmere, da bi tako lahko zmanjšali možnost nesreče in obseg osebne ali druge škode na območju letališča. Vzletišča imajo izdelana tehnično-varnostna navodila.

Letalski nesreči na letališčih Celje ali Šoštanj ter vzletišču Kaplja vas – Prebold in Pobrežje sicer ne bi imeli neposrednih posledic za Občino Tabor, saj sta obe letališči in vzletišči dovolj oddaljeni, nesreče pa se pri športnem letalstvu skoraj izključno zgodijo na območju vzletno-pristajalne steze ali v njeni neposredni bližini. Zaradi razdalje, konfiguracije terena in majhnih količin goriva pri tovrstnih zrakoplovih ni realne možnosti, da bi se požar, razbitine ali nevarne snovi razširile do območja Občine Tabor.

Možni so le posredni vplivi, predvsem začasna obremenitev lokalnih in regijskih sil za zaščito in reševanje (PGD, NMP …), ki bi lahko kratkotrajno vplivala na odzivni čas enot občine. Dogodek bi lahko povzročil tudi večjo medijsko izpostavljenost in psihološki odziv prebivalcev, vendar brez dejanske ogroženosti ljudi ali infrastrukture v Občini Tabor.

Vendar pa kljub temu ne smemo pozabiti, da je zaradi številnih zračnih poti, ki potekajo preko zračnega prostora nad ozemljem RS, potencialno ogroženo celotno območje Občine Tabor. Tako lahko na območju Občine Tabor pričakujemo nesreče zrakoplovov **manjšega kot tudi večjega obsega.** V zračnem prostoru občine ne moremo izključiti velikih letalskih nesreč, v katerih bi bili lahko udeleženi dve veliki letali, in v takem primeru bi bilo prizadetih tudi okrog 800 oseb na krovu zrakoplova in večje območje na zemlji.

Možne žrtve nesreč zrakoplovov pa niso samo potniki zrakoplovov in posadka, ampak tudi ljudje in živali. Posredne in neposredne posledice nesreče prizadenejo tudi svojce žrtev, člane

reševalnih ekip, kulturno dediščino, stanovanjsko in industrijsko infrastrukturo ter naravno okolje.

Na območju Občine Tabor v zadnjih letih ni bilo večjih nesreč. Večina nesreč, ki pa se pripetijo, pa so nesreče manjšega obsega, med katere sodijo predvsem nesreče zmajarjev, padalcev, jadralnih padalcev, ultralahkih letal in balonov.

P-200	Ocena ogroženosti v primeru nesreče zrakoplova v Občini Tabor

2 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

2.1 Opazovanje

Nadzor zračnega prometa v RS, ki se izvaja neprekinjeno, zagotavlja pristojna enota slovenske vojske (SV), vodenje in kontrolo zračnega prometa pa Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije (KZPS) d.o.o.

Kontrolo zračnega prometa na območju Občine Tabor izvaja:

- Služba območne kontrole zračnega prometa Ljubljana (OKZP), ki vodi in kontrolira zračni promet za ves ostali promet v kontroliranem delu zračnega prostora RS.

2.2 Obveščanje pristojnih organov in služb Občine Tabor

Vsakdo, ki izve oziroma vidi nesrečo zrakoplova na območju Občine Tabor, mora to takoj sporočiti v:

- Regijski center za obveščanje (ReCO) Celje na številko 112 ali
- Operativno komunikacijski center (OKC) policijske uprave (PU) Celje na številko 113.

Prvo obvestilo v primeru nesreče zrakoplova, namenjeno ReCO Celje, mora vsebovati podatke o (če so seveda vsi ti podatki na voljo, če ne, pa naj poskušajo pridobiti čim več podatkov):

- kaj se je zgodilo (nesreča zrakoplova) (letalo, helikopter, potniško, tovorno, vojaško, …),
- kje se je zgodilo: lokacija (naseljeno območje, težko dostopen teren, območje letališča),
- kdaj se je zgodilo,
- število, stanje poškodovanih oseb,
- dostop do kraja nesreče,
- okoliščine na kraju nesreče, kaj se trenutno dogaja,
- kateri ukrepi so bili že izvedeni,
- vrsta in količina nevarne snovi, morebitne oznake,
- potreba po pomoči,
- ali je prijavitelj že koga obveščal,
- UTC času poteka dogodka,
- kdo sporoča (ime in priimek prijavitelja, tel. številka).

ReCO Celje na podlagi prejetega obvestila o nesreči zrakoplova na območju Občine Tabor obvešča pristojne osebe po seznamu:

- župana Občine Tabor,
- poveljnika CZ Občine Tabor, namestnika poveljnika CZ Občine Tabor,
- direktorja občinske uprave,
- referenta za ZiR,
- poveljnika gasilskega poveljstva Občine Tabor,
- poveljnike PGD-jev (PGD Kapla - Pondor, PGD Loke, PGD Ojstriška vas - Tabor).

Obvesti le prvo določeno pristojno osebo oziroma prvo dosegljivo osebo na seznamu. Ostali se glede na to, kdo prvi prejme obvestilo ReCO, obvestijo med seboj.

Odgovorna oseba Občine Tabor (ki je bila obveščena) posreduje informacije tudi preostalim, ki morajo biti o tem obveščeni. Sporočila se posredujejo osebno, po telefonu ali elektronski pošti..

Župan obvesti ostale odgovorne delavce v občinski upravi, ki so odgovorni za delo posameznih služb.

Poveljnik CZ oziroma štab CZ Občine Tabor zbira podatke o izvajanju ukrepov, razmerah in posledicah v občini tudi prek Policijske postaje Žalec, javne gasilske službe (JGS) in drugih virov ter jih posreduje ReCO Celje.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ
P-2	Podatki o odgovornih osebah v občini

2.3 Obveščanje javnosti v Občini Tabor

Javnost mora biti o nesreči zrakoplova obveščena pravočasno in objektivno. Obveščanje javnosti v primeru nesreče zrakoplova obsega:

- obveščanje prebivalcev na prizadetem območju v Občini Tabor ter
- obveščanje širše javnosti, ki na občinskem nivoju zajema obveščanje domače javnosti.

Za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti je odgovoren poveljnik CZ Občine Tabor oziroma njegov namestnik in župan, v skladu s svojimi pristojnostmi, oziroma član štaba, ki je zadolžen za stike z javnostjo.

2.3.1 Obveščanje prebivalcev na ogroženem naseljenem območju v Občini Tabor

Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju mora biti usklajeno z obveščanjem splošne javnosti. Za obveščanje prebivalcev o nesreči (navodila o ravnanju in ukrepi) na prizadetem območju je pristojna Občina Tabor.

Informacije Občina Tabor posreduje preko lokalnih javnih medijev in na druge krajevno običajne načine. Za dodatne informacije Občina Tabor objavi telefonsko številko (03 705 70 80) svetovalne službe, informacije ter obvestila pa se objavijo tudi na spletni strani Občine Tabor (www.obcina-tabor.si/).

Občina Tabor obvesti svojce in jih seznani o:

- razmerah na prizadetem območju,
- nevarnosti za ljudi, premoženje in okolico,
- tem, kaj se dogaja s poškodovanimi,
- predvidenem trajanju težavnega položaja,
- tem, kakšno pomoč se lahko pričakuje in kdaj bo prispela,

- načinu izvajanja osebne in vzajemne zaščite,
- načinu sodelovanja z lokalnimi oblastmi pri odpravljanju posledic,
- tem, kje se lahko dobi dodatne informacije.

Svojce udeležencev nesreče obvešča in za njih poskrbi pristojni prevoznik zrakoplova.

Za obveščanje javnosti o razmerah na letališču je pristojno letališče, na katerem je prišlo do nesreče.

Pripravljena obvestila in napotki se lahko prebivalcem posredujejo:

- v tiskani obliki: preko služb Občine, pošte ali se obvestila in napotki oddajo v poštne nabiralnike občanov;
- v elektronski obliki: preko uradne spletne strani Občine,
- preko lokalne radijske postaje in drugih lokalnih javnih medijev.

D – 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov

2.3.2. Obveščanje širše javnosti, ki na občinskem nivoju zajema obveščanje domače javnosti

Po aktiviranju štaba CZ Občine Tabor sporočila za javnost glede opravljanja nalog ZRP pripravlja in posreduje v objavo štab CZ Občine Tabor. To nalogo opravlja predstavnik za odnose z javnostmi v štabu oziroma oseba, ki jo pooblasti poveljnik CZ Občine Tabor.

Ob nesreči zrakoplova ter o izvajanju nalog ZRP je za obveščanje širše domače javnosti iz občinske pristojnosti odgovoren skupaj s prevoznikom in drugimi pristojnimi organi poveljnik CZ Občine Tabor. Poveljnik CZ Občine Tabor ali druga pooblaščena oseba z njegove strani:

- organizira in vodi tiskovno središče,
- organizira in vodi novinarske konference,
- pripravlja skupna sporočila za javnost.

Obveščanje širše javnosti ob nesreči zrakoplova z vplivnim območjem v Občini Tabor poteka v medijih, ki morajo po predpisih (Zakona o medijih) in na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, povezano z resnim tveganjem za življenje, zdravje ali premoženje ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

V takih primerih so za takojšnje posredovanje sporočilo državnih organov za javnost pristojni:

- VTV Velenje,
- TV Celje,

- Savinjska TV,
- Radio Fantasy,
- Slovenska tiskovna agencija,
- spletna stran Občine Tabor,
- po potrebi tudi drugim medijem.

Javnosti se sporočajo informacije o:

- posledicah nesreče (materialni škodi, poškodovanih, pogrešanih, evakuiranih, mrtvih, porušenih/delno porušenih objektih),
- vplivu nesreče na prebivalce in okolje,
- pomoči, ki jo lahko pričakujejo,
- ukrepih za omilitev posledic nesreče,
- izvajanju osebne in vzajemne zaščite,
- sodelovanju pri izvajanju zaščitnih ukrepov,
- oceni poškodovanosti objektov in primernosti za bivanje.

P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
D-5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskih centrov

2.4 Alarmiranje

Ob nesreči zrakoplova na naseljeno območje, ko je neposredno ogroženo življenje ali zdravje ljudi in živali, je treba prebivalce opozoriti na neposredno nevarnost z alarmiranjem v skladu s predpisi ter takoj začeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov in nalog.

Alarmiranje izvede ReCO Celje na zahtevo:

- pristojnega vodje intervencije,
- župana Občine Tabor in
- poveljnika oziroma namestnika CZ Občine Tabor.

Hkrati oziroma takoj po izvedenem alarmiranju mora operater ReCO Celje preko lokalnih medijev oziroma na drug krajevno običajen način posredovati usmeritve oziroma opozorila in napotke ogroženemu prebivalstvu, ki jih pridobi s strani vodje intervencije, pristojnega poveljnika CZ ali namestnika oziroma župana ogrožene občine. Ogroženim prebivalcem se posredujejo predvsem podatki o:

- vzroku za uporabo alarmnega znaka,
- ogroženem območju,
- napotkih za osebno in vzajemno zaščito,
- napotkih za izvajanje zaščitnih ukrepov in
- napotkih za ravnanje prebivalcev ob nesreči zrakoplova.

Po prenehanju nevarnosti ReCO Celje, proži alarmni znak »konec nevarnosti« na osnovi odredbe poveljnika CZ Občine Tabor.

D – 8	Navodilo o obveščanju, alarmiranju in aktiviranju

3 UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3. 1 Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči

Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči zrakoplova obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za življenje ter zagotovijo pogoji za trajno obnovo prizadetega območja. V kolikor Občina Tabor s svojimi silami in sredstvi ne zmore izvesti zaščitnih ukrepov, zaprosi za pomoč sosednje občine oziroma zahodno štajersko regijo (ZŠR).

Zaščitni ukrepi, ki se izvajajo ob nesreči zrakoplova, so:

- **prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi,**
- **radiološka, kemična in biološka zaščita,**
- **evakuacija,**
- **sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev,**
- **zaščita kulturne dediščine.**

Posebno pozornost pri izvajanju zaščitnih ukrepov je potrebno posvetiti invalidom in ranljivim skupinam (otroci, starejši, nosečnice in drugi).

P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR

3.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Ob nesreči zrakoplova večjega obsega, ki se lahko zgodi kjerkoli, Občina Tabor in organizacije, ki gospodarijo s cestno, elektroenergetsko ter drugo infrastrukturo (Nivo eko d.o.o., Javno komunalno podjetje Žalec, d. o. o., Sašo Cizej, s.p., Tris, d. o. o. in SEKOPT, d. o. o., VOC Celje, Vzdrževalna baza Latkova vas, elektro podjetja (Elektro Celje d.o.o., Egis, d. o. o. …) izvajajo naslednje ukrepe:

- določitev in ureditev lokacij za postavitev zasilnih prebivališč (lokacija za postavitev zasilnih bivališč je na igrišču ob Podružnični osnovni šoli Tabor, ob večji potrebi po zasilnih bivališčih pa se lokacije naknadno določijo po pregledu terena in soglasju lastnikov primernih zemljišč),
- začasne nastanitve v občini Tabor so v: Lesmat, d. o. o., Turistična Kmetija Weiss, Dom krajanov – telovadnica, Zajčeva koča – Planinsko društvo Tabor, Šola Loke, Medgeneracijski center Mandlčeva hiša.
- določitev in ureditev lokacij za začasno skladiščenje ruševin ter drugih odpadkov (parcele 1019/4, 1019/5, 1019/6, k. o. Ojstriška vas, lokacija: Vinogradi (EUP: LV01, namenska raba: A -razpršena gradnja; EUP: OP01, namenska raba: K1 – najboljša kmetijska zemljišča in namenska raba: G – gozd),
- določitev in ureditev lokacij oziroma objektov za zbiranje ter začasno skladiščenje nevarnih snovi, kar se izvede na primernih lokacijah ob predhodni potrditvi primernosti lokacij s strani pristojnih služb,
- določitev lokacij za shranjevanje trupel do pokopa (hladilni prostori izvajalca javne službe – Pogrebna služba Ropotar, s. p..),

- ustavitev prometa po cestah in na ogroženem območju,
- vzpostavitev komunikacij in določitev obhodnih poti.

Ob nesreči zrakoplova na urbano območje je pomembno, da se, kadar so posledica poškodovani objekti (kot posledica eksplozije ali požara ob nesreči zrakoplova), čim prej ugotovi poškodovanost (stavb in gradbeno-inženirskih objektov), ki jih je s preprostimi ukrepi mogoče hitro sanirati ali utrditi, koliko objektov je tako močno poškodovanih, da jih ni mogoče popraviti, in koliko je prebivalcev, ki jim je treba zagotoviti začasno prebivališče.

Prav tako je treba ugotoviti stanje komunalne infrastrukture in takoj začeti popravljati električne napeljave in transformatorje, telefonsko omrežje, vodovode in plinovode ter tudi energetske objekte, ki so zaradi nesreče poškodovani. Ugotoviti je treba stanje prometnic, opraviti zapore cest in po potrebi urediti obvoze. Ob nesreči naloge izvajanja zapor cest in zagotovitev začasnih obvozov izvedejo podjetja oziroma službe, ki skrbijo za vzdrževanje cest in prometne infrastrukture (Gradnje Cizej, d. o. o., Tris, d. o. o., in SEKOPT, d. o. o., VOC Celje, Vzdrževalna baza Latkova vas) ter druga gradbena podjetja. Za nadzor nad izvajanjem zapore cest in zagotavljanje varnosti prometa skrbi Policijska postaja Žalec.

S tem bi občutno zmanjšali škodljive vplive nesreče ter omogočili lažje izvajanje drugih ukrepov in nalog ZRP.

V primeru, da bi se zgodila nesreča zrakoplova večjega obsega na gosto naseljenem območju (center naselja Tabor), bi bilo poleg evakuacije prebivalcev in nastanitve ogroženih prebivalcev potrebno izvesti še:

- rušenje neuporabnih objektov,
- odstranjevanje ruševin.

S tem bi občutno zmanjšali škodljive vplive nesreče ter omogočili lažje izvajanje drugih ukrepov in nalog ZRP.

Neuporabne objekte v primeru nesreče zrakoplova bi rušili pogodbeni izvajalci, in sicer:

- gradbena mehanizacija – za odstranjevanje drevja, čiščenja naplavin, urejanja zasilnih poti, utrjevanje in graditev protipoplavnih nasipov (Gradnje Cizej, d. o. o., Tris d. o. o. in SEKOPT, d. o. o.),
- gozdarska mehanizacija – za odstranjevanje drevja in urejanje zasilnih poti (Tris, d. o. o., Žagarstvo Ropret, Silvo Lenko, s. p.),
- avtodvigala (PGD Žalec) (Priloga 10).

Ruševine se v primeru naravne nesreče odložijo na območju namenjenemu ravnanju z odpadki na parcelah: 1019/4, 1019/5, 1019/6, k. o. Ojstriška vas, lokacija: Vinogradi (EUP: LV01, namenska raba: A -razpršena gradnja; EUP: OP01, namenska raba: K1 – najboljša kmetijska zemljišča in namenska raba: G – gozd). V kolikor te površine ne zadoščajo za odlaganje, se

dodatne površine naknadno določijo na drugih kmetijskih zemljiščih izven zavarovanih območij.

Vrsta odpadkov je odvisna od tovora, ki ga zrakoplov prevaža. Pri ravnanju z nevarnimi odpadki in RKB-kontaminiranimi predmeti (kot je npr. zaščitna oprema, uporabljena ob nesreči zrakoplova) je treba upoštevati veljavno zakonodajo.

Štab CZ Občine Tabor ter enote CZ, javne gospodarske službe (JKP Žalec, d. o. o.) in druga podjetja morajo ob nesreči zrakoplova začeti izvajati operativne zaščitne ukrepe. Če je posledica nesreče zrakoplova več mrtvih, je potrebno trupla ustrezno zaščititi pred okoljskimi vplivi v skladu s predpisi, ki določajo ravnanje z infektivnimi trupli in Pravilnikom o prevozu in pokopu posmrtnih ostankov.

V Občini Tabor trupla do mesta pokopa prepeljejo pristojne gospodarske službe, in sicer Pogrebna služba Ropotar, s. p. . – pogrebna in pokopališka dejavnost.

V primeru večjega števila mrtvih ob nesreči zrakoplova bi Občina Tabor zagotovila izvedbo pokopov oziroma upepelitev na pokopališču Tabor.

Občina Tabor sprotno obvešča prebivalce glede predpisanih omejitev in pogojev pokopa posmrtnih ostankov na lokalno ustaljen način preko spletne strani Občine, lokalnih medijev, po potrebi tudi z letaki kot nenaslovljene pošiljke.

Če je potrebno, slovenska vojska (SV) z inženirskimi zmogljivostmi sodeluje pri izvajanju interventnih del z gradbeno mehanizacijo in pri prevozih oseb ter materiala.

P – 10	Pregled gradbenih organizacij
P – 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P – 13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
P – 31	Pregled kulturne dediščine
P – 33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

3.1.2 Radiološka, kemična in biološka zaščita

Ker se z zrakoplovi prevaža tudi nevarno blago, morajo biti te snovi prepeljane v skladu z dokumenti Mednarodnega združenja letalskih prevoznikov (IATA) in ICAO.

Ob nesreči zrakoplova obstaja nevarnost, da lahko zaradi poškodbe zrakoplova pride do nenadzorovanega izpusta nevarnih snovi v okolje, zato je treba na celotnem prizadetem območju poostriti nadzor nad nevarnim blagom in ravnanjem z njim.

Naloge enot, ki izvajajo RKB-zaščitne ukrepe ob nesreči zrakoplova, ki je prevažalo nevarno blago:

- izvidovanje nevarnega blaga v okolju (detekcija, identifikacija, dozimetrija in enostavnejše analize),
- ugotavljanje in označevanje meja kontaminiranih območij,
- ugotavljanje prenehanja radiološke, kemične in biološke nevarnosti,
- jemanje vzorcev za analize in preiskave,
- usmerjanje, usklajevanje in izvajanje zaščitnih ukrepov,
- izvajanje dekontaminacije ljudi in opreme.

Izvajanje ukrepov ZRP ob nesreči zrakoplova, pri kateri je prisotno nevarno blago, lahko opravljajo gasilske enote širšega pomena, in sicer PGE Celje kot enota širšega pomena.

URSZR na zahtevo aktivira pooblaščen ekološki laboratorij z mobilno enoto (ELME) iz Ljubljane, mobilno enoto z ekološkim laboratorijem (MEEL) pri Nacionalnem laboratoriju za zdravje, okolje in hrano ter sodeluje s SV in njenimi zmogljivostmi. Analize, ki jih na terenu ni mogoče opravljati, izvajajo po potrebi pooblaščene organizacije, ki so opremljene z laboratoriji za najzahtevnejše kemične, biološke in radiološke preiskave.

Dekontaminacijo izvajajo enote za dekontaminacijo. Na občinski ravni ni organizirane in opremljene enote za ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi za dekontaminacijo, v primeru potreb pa se lahko vključi regijsko RKB enoto za izvidovanje. Na državni ravni ima URSZR za ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi organizirano in opremljeno enoto za dekontaminacijo.

Radiološko, biološko in kemično dekontaminacijo ob nesreči zrakoplova lahko izvajajo tudi enote za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo (JRKBO) SV.

Večji gospodarski subjekti v Občini Tabor (Tehnosolar, d. o. o., Askon, s.p., Lesmat, d. o. o., Basle, d. o. o., Terglav žage, d. o. o. Žagarstvo Ropret, Silvo Lenko, s. p., Savinjska kmetijska zadruga) so dolžni načrtovati in izvajati obvezne varnostne ukrepe za preprečevanje večjih nesreč s kemikalijami in za zmanjšanje posledic teh nesreč za ljudi in okolje.

Radiološko, biološko in kemično dekontaminacijo ob nesreči zrakoplova lahko izvajajo tudi enote SV. Ob nesreči zrakoplova, ko so zaradi nevarnega blaga ogrožene podtalnica in kmetijske, gozdne ter vodne površine, mora Občina Tabor obvestiti tudi ReCO Celje, ki nato o dogodku obvesti tudi pristojne inšpekcijske službe, ki jih sicer obvešča ob nesreči z nevarnimi snovmi.

Za usklajevanje bi skrbela CZ skupaj z URSZR, lokalne reševalne službe pa bi na terenu pomagale pri morebitni evakuaciji in zagotavljale dodatna navodila. Prebivalci bi morali ves čas spremljati uradne informacije in ukrepati natančno po navodilih pristojnih organov.

Vsi pripadniki sil, ki intervenirajo na ogroženem območju, morajo imeti zagotovljeno osebno zaščitno opremo in biti ustrezno opremljeni.

Če pride do kontaminacije širšega območja kot verižna nesreča zrakoplova, se izvajajo zaščitni ukrepi v skladu z Občinskim delnim načrtom zaščite in reševanja ob jedrski in radiološki nesreči v občini Tabor, verzija 3.0, številka: 842-0003/2024 z dne 7. 2. 2025.

V primeru nesreče zrakoplova z nevarnim blagom na območju Občine Tabor bi se najprej sprožil sistem javnega alarmiranja s sirenami, ki predstavlja primarni in najhitrejši način množičnega opozarjanja prebivalcev. Sirene prebivalce takoj opozorijo na izredni dogodek ter pomenijo signal za takojšnje preverjanje navodil pristojnih služb.

Kot dopolnilni kanal obveščanja lahko pristojni organi odredijo tudi uporabo sistema SI-ALARM, ki na mobilne telefone prebivalcev posreduje nujna opozorila. Sporočila vključujejo osnovna navodila za zaščito, kot so zapiranje oken in vrat, izklop prezračevalnih naprav, zadrževanje v zaprtih prostorih ter upoštevanje nadaljnjih navodil služb zaščite in reševanja. Sistem SI-ALARM tako nadgradi klasično alarmiranje in omogoča hitro posredovanje natančnejših informacij neposredno posameznikom.

Sočasno bi se aktivirala tudi javna ozvočenja, obvestila pa bi bila objavljena prek radijskih in televizijskih programov ter lokalnih medijev, kot so: VTV Velenje, TV Celje, Savinjska TV, Radio Fantasy, pa tudi na spletni strani Občine Tabor in prek družbenih omrežij. Na ta način se zagotovi večkanalno, usklajeno in hitro obveščanje prebivalcev, kar je ključno pri nesrečah z nevarnimi snovmi in potencialno širšimi posledicami.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ

3.1.3 Evakuacija

Ob nesreči zrakoplova se izvaja evakuacija, če pride do padca zrakoplova na naseljeno območje ali so zaradi večjega požara oziroma nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje ogrožena življenja ljudi in živali, premoženje in kulturna dediščina.

Evakuacijo prebivalcev iz ogroženih naselij načrtuje in izvaja Občina Tabor skladno z občinskimi načrti na podlagi podatkov, ki jih posreduje letalska družba ali prevozniki nevarnega blaga, odredi pa jo župan Občine Tabor ali poveljnik CZ, v nujnih primerih pa tudi vodja intervencije.

Poveljnik CZ ali vodja intervencije ima pravico in dolžnost, da med vodenjem ZRP odredi tudi umik ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in z območij. Umik lahko odredi le, če

ne more drugače zavarovati ljudi in premoženja ter zagotoviti izvajanja ZRP, in sme trajati le toliko časa, kolikor je to nujno. Umik prebivalcev se praviloma izvede znotraj območja občine Tabor, saj se predvideva, da bo umik trajal krajše obdobje. Evakuacijo ogroženih in prizadetih prebivalcev se izvaja, če ni mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti njihove varnosti.

Evakuacijo praviloma izvedejo evakuirani z lastnimi prevoznimi sredstvi. Po potrebi se organizirajo za ta namen avtobusni prevozi. Vozila za prevoz lahko v primerih hude neposredne nevarnosti v skladu s posebnimi pooblastili zahteva poveljnik CZ.

Z ogroženega območja prednostno evakuiramo nekatere skupine prebivalcev, zlasti bolne in ostarele, invalide, rekonvalescente, nosečnice ter matere in samohranilce z nepreskrbljenimi otroki.

Na našem območju lahko pričakujemo tudi nesrečo zrakoplova s katastrofalnimi posledicami, če bi zrakoplov padel na center naselij (center naselja Tabor (vrtec, šola, občinski objekti …). V tem primeru ne bi bile žrtve samo med potniki v zrakoplovu in med člani posadke, ampak lahko pričakujemo tudi veliko število žrtev med prebivalci, kamor bi zrakoplov padel. Zaradi nevarnih plinov, možnosti eksplozij, požara, ocenjujemo da bi bilo potrebno evakuirati okolico v območju 1 kilometra oziroma od 300 do 700 ljudi.

Če pa bi zrakoplov padel v vas oziroma manj naseljeno območje pa pričakujemo evakuacijo od 10 – 100 ljudi.

Občina zagotovi na podlagi svojih načrtov zbiranje podatkov o prebivalcih, ki so ostali brez strehe, predvidena in urejena pa so tudi občinska sprejemališča za evakuirane prebivalce, in sicer v Domu krajanov Tabor.

Začasno bi lahko prebivalce namestili v:
- Lesmat, d. o. o.,
- Turistična Kmetija Weiss,
- Dom krajanov – telovadnica,
- Zajčeva koča – Planinsko društvo Tabor,
- Šola Loke,
- Medgeneracijski center Mandlčeva hiša.

Lokacija za postavitev zasilnih bivališč je na igrišču ob Podružnični osnovni šoli Tabor, ob večji potrebi po zasilnih bivališčih pa se lokacije naknadno določijo po pregledu terena in soglasju lastnikov primernih zemljišč.

Za začasna prebivališča se lahko uporabijo tudi kontejnerji in šotori.

Začasno nastanitev odreja poveljnik CZ Občine Tabor. Za izvedbo poskrbi in usklajuje štab CZ občine ob pomoči humanitarnih organizacij (RKS OZ, Občinska organizacija Rdečega križa Tabor, Župnijska Karitas Tabor) in občanov v okviru sosedske pomoči. Slednji nudijo pomoč tudi pri morebitni evakuaciji živali.

Zbiranje podatkov o občanih, ki so ostali brez bivališča, ter urejanje sprejemanja in začasnega bivališča izvajajo:

- štab CZ Občine Tabor,
- gasilske enote (PGD Kapla - Pondor, PGD Loke, PGD Ojstriška vas - Tabor),
- zaposleni iz občinske uprave Občine Tabor,
- druge službe, organizacije in društva po odredbi poveljnika CZ Občine Tabor.

Zaradi vodenja evidence določeni zaposleni iz občinske uprave, javnih zavodov in/ali službe za podporo CZ, popisujejo evakuirance na zbirališču, ki ga določi Občina Tabor.

Evakuirance, ki se evakuirajo sami in neorganizirano, zaradi pomanjkanja pripadnikov sil za ZRP ni mogoče popisati. Preko medijev se jih pozove, da lokacijo svoje nastanitve sporočijo na kontaktni naslov določen s strani štaba CZ Občine Tabor.

Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš začasno sprejeti v stanovanje evakuirane ter ogrožene osebe, če njihove nastanitve ni mogoče zagotoviti na drug način. Če je le mogoče, moramo urediti nastanitvene zmogljivosti za ljudi na prizadetem območju, čim bližje njihovih domov.

V kolikor vseh ni mogoče namestiti na lokacije v Občini Tabor, se del prebivalcev evakuira v sosednje neprizadete občine.

Podjetja, ki skrbijo za ceste, poskrbijo za zapore državnih (VOC Celje, Vzdrževalna baza Latkova) med izvajanjem evakuacije, medtem ko zapore občinskih cest izvede Režijski obrat Občine Tabor po usmeritvah PR Projekt, d. o. o. Za nadzor nad izvajanjem zapore cest in zagotavljanje varnosti prometa skrbi Policijska postaja Žalec.

Prav tako moramo poskrbeti za nastanitvene zmogljivosti (hleve) za živino, čim bližje lastnikov domov. Ukrep se razglasi preko sredstev javnega obveščanja.

Pri evakuaciji sodelujejo enote CZ, gasilci, policija in po potrebi SV.

P– 27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P – 28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P- 20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitev zasilnih prebivališč
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
D– 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči

3.1.4 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev je v pristojnosti Občine Tabor. Ta ukrep obsega:

- evidentiranje ogroženih prebivalcev,

- urejanje sprejemališč,
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče, se prebivalci namestijo v zidane objekte oziroma bivalnike),
- nastanitev prebivalstva,
- oskrbo z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami: pitno vodo, hrano, obleko, električno energijo, nujno zdravstveno oskrbo, psihološko pomočjo, obveščanjem in izobraževanjem šoloobveznih otrok,
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Pri izvajanju tega ukrepa sodelujejo enote CZ, gospodarske družbe in zavodi, ki razpolagajo z nastanitvenimi in prehrambnimi zmogljivostmi (Osnovna šola Vransko - Tabor, Lesmat, d. o. o.), RKS OZ, Občinska organizacija Rdečega križa Tabor, Župnijska Karitas Tabor in druge humanitarne organizacije, centri za socialno delo (Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška, enota Žalec) in druge socialne službe ter občani v okviru soseske pomoči.

Občina Tabor zagotovi zatočišče in nujno oskrbo občanom, ki so zaradi naravne ali druge nesreče (v tem primeru strmoglavljenje zrakoplova) ostali brez doma ter sredstev za preživljanje, in ki se zaradi ogroženosti zadržujejo zunaj svojega prebivališča. Različne organizacije, podjetja, opravljajo naloge glede nastanitve in oskrbe glede na svoje delovno področje oziroma svoje pristojnosti:

- oskrbo s pitno vodo zagotavlja JKP Žalec, d. o. o. z JGS in (P7),
- zdravstveno oskrbo ter nujno medicinsko pomoč zagotavlja Zdravstveni dom Žalec (P27),
- psihosocialno pomoč, oskrbo ogroženih zagotavlja Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška, enota Žalec (P26),
- izobraževanje šoloobveznih otrok zagotavlja Osnovna šola Vransko - Tabor,
- oskrbo s hrano pogodbeni izvajalci – Lesmat, d. o. o., Osnovna šola Vransko - Tabor;
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči (oblačila in ostala oprema) pa RKS OZ, Občinska organizacija Rdečega križa Tabor, Župnijski Karitas, prostovoljci.

Začasno nastanitev pisno v skladu s posebnimi pooblastili odreja poveljnik CZ Občine Tabor do odločitve župana Občine Tabor. Nastanitev se zagotavlja le, če morajo biti prebivalci evakuirani več kot šest ur ponoči in v primeru zelo slabega vremena.

V kolikor občinske kapacitete ne zadoščajo, se Občina Tabor poveže s sosednjimi občinami. Če tudi v sosednjih občinah kapacitete ne zadoščajo, Občina Tabor zaprosi za pomoč štab CZ za ZŠR.

P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitev zasilnih prebivališč
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano

P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij

3.1.5 Zaščita kulturne dediščine

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje škodljivih vplivov nesreče zrakoplova na kulturno dediščino.

Kulturna dediščina se identificira na osnovi predhodno posredovanih podatkov o kulturni dediščini, ki jih pripravljajo strokovne javne službe. S podatki o kulturni dediščini in njeni ogroženosti morajo občine in enote CZ ter sile za ZRP predhodno razpolagati.

Priprave in zaščitne ukrepe izvajajo lastniki in uporabniki kulturne dediščine, strokovna služba za varstvo kulturne dediščine (ZVKDS, OE Celje), Občina Tabor in država. Pri izvajanju zaščite kulturne dediščine ob nesreči zrakoplova po potrebi sodelujejo tudi ustrezne enote in službe CZ (Služba za podporo), gasilske enote (PGD Kapla - Pondor, PGD Loke, PGD Ojstriška vas - Tabor) ter druge sile za ZRP.

Lastniki in uporabniki kulturne dediščine v Občini Tabor so: Republika Slovenija, Občina Tabor in zasebni lastniki.

ZVKDS, OE Celje bo sodeloval z Občino Tabor v skladu z obstoječo zakonodajo ZVKD-1, UL RS št. 16/08, OPN Tabor in direktivami, ki jih bo izdalo Ministrstvo za kulturo (MK) RS v času nesreče zrakoplova. Občina Tabor bo skladno z dokumenti z ZVKDS, OE Celje izvedla pregled stanja kulturne dediščine, dokumentirala poškodbe. Takojšnja varnostna in konzervatorska dela bodo potekala skladno z dokumenti in postopki ZVKDS, OE Celje.

Podatki, pomembni za zaščito in reševanje kulturne dediščine ob nesreči zrakoplova, so dostopni za pregledovanje na spletni strani ministrstva (https://geohub.gov.si/ghapp/giskd/). Podatki iz registra so javni in so dostopni tudi za prevzem ter uporabo.

Kulturna dediščina se identificira na osnovi predhodno posredovanih podatkov o kulturni dediščini, ki jih pripravljajo strokovne javne službe. S podatki o kulturni dediščini in njeni ogroženosti morajo občine in enote CZ ter sile za ZRP predhodno razpolagati. Ob nesreči zrakoplova, v kateri bi bila kulturna dediščina poškodovana, se izvajajo naslednje naloge:

- zbiranje in obdelava podatkov o poškodovani kulturni dediščini,
- odločanje o takojšnih zaščitnih ukrepih,
- izvajanje takojšnih varnostnih del (evakuacija, varovanje …),
- izdelava ocene škode na kulturni dediščini in
- izdelava programa sanacije in obnove nepremične kulturne dediščine, programa restavratorskih in konservatorskih posegov za sanacijo arhivskega in dokumentarnega gradiva, programa sanacije in restavracije premične kulturne dediščine.

Na območju občine Tabor so naslednji objekti kulturne dediščine, ki bi bili v primeru nesreče zrakoplova lahko ogroženi.

In sicer: stavbna dediščina v Lokah (stara šola Loke, Loke 21), v Ojstriški vasi, Pondor 25. Natančnejši popis kulturne dediščine je v prilogi P-31 Pregled kulturne dediščine.

Naloga Občine Tabor je, da se v primeru poškodovanja kulturne dediščine čim prej poveže s pristojnimi območnimi enotami Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Celje, tel. 03/42 60 300.

P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitev zasilnih prebivališč
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij
P-26	Pregled centrov za socialno delo
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-29	Pregled veterinarskih organizacij
P-31	Pregled kulturne dediščine

3. 2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

Ob nesreči zrakoplova se izvajajo naslednje naloge ZRP:

- po potrebi vključitev v iskanje pogrešanih oseb,
- gašenje in reševanje ob požarih,
- prva pomoč in NMP,
- reševanje iz ruševin,
- reševanje na vodi in iz nje,
- pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem,
- zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob nesreči.

3.2.1 Iskanje pogrešanih oseb ob nesreči zrakoplova

Pri iskanju pogrešanih oseb lahko sodelujejo naslednje sile:

- gorska reševalna služba, ki išče in poizveduje za pogrešanimi v primeru nesreče zrakoplova v gorskem svetu (Gorska reševalna služba (GRS) Celje),
- Ekipo za reševanje na vodi in iz vode, ki išče pogrešane in rešuje ponesrečene ob nesreči zrakoplova na vodnih površinah (SPZ, Podvodna reševalna služba Slovenije, RP Celje),
- enote reševalcev z reševalnimi psi, katerih naloga je iskanje in reševanje pogrešanih oseb ter nudenje pomoči preživelim (Kinološko društvo Pluton, Ložnica pri Žalcu, Policijska postaja vodnikov službenih psov Celje, Občinska

organizacija Rdečega križa Tabor, ki poizveduje za izginulimi oziroma pogrešanimi osebami, prenaša družinska sporočila in navezuje stike s svojci, sodeluje pri združevanju družin, evakuacijah ter vodi registre razseljenih oseb in evakuirancev,
- prostovoljne gasilske enote občine Tabor (PGD Kapla - Pondor, PGD Loke, PGD Ojstriška vas - Tabor), lovske družine (Lovska družina Tabor), služba za podporo, Planinsko društvo Tabor
- pogodbeni izvajalci nalog zaščite in reševanja (P24, P10).

Reševalno akcijo vodi Policija (Policijska postaja Žalec) in skrbi, da se reševanje izvaja usklajeno med različnimi službami in enotami.

Pri iskanju pogrešanih oseb lahko v prvi fazi iskanja vključimo okrog 20-30 reševalcev oziroma prostovoljcev, ki bi lahko pomagali, nato pa tudi do 100 in več (odvisno od števila pogrešanih, od terena, vremenskih razmer, časa iskanja …).

Delovanje sil za ZRP ob nesreči zrakoplova v skladu z načelom postopnosti uporabe sil za ZRP v Občini Tabor usklajuje poveljnik CZ Občine Tabor v sodelovanju s poveljnikom CZ za ZŠR. Glede na oceno posledic nesreče poveljnik CZ Občine Tabor odloča o obsegu in vrsti sil za ZRP, ki jih bo vključil ob iskanju ali nesreči zrakoplova.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-10	Pregled gradbenih organizacij
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij
D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesrečah

3.2.2 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

Namen dajanja prve pomoči je, da poškodovani lahko čim prej in v kar najboljšem stanju pride do strokovne medicinske pomoči oziroma zdravljenja.

Ranjenim in poškodovanim ob nesreči zrakoplova na kraju nesreče pomagajo službe nujne medicinske pomoči (NMP), ki prve pridejo na kraj nesreče. Službam NMP pomagajo gasilci in druge ekipe sil za ZRP, ki prenesejo poškodovane do mesta za zdravstveno oskrbo (MZO), ki naj bo na območju, od koder je mogoč nadaljnji prevoz do zdravstvene oskrbe.

V okviru prve pomoči in NMP se v MZO izvajajo:

- najnujnejša zdravstvena oskrba, triaža in priprava preživelih za prevoz v zdravstvene ustanove,
- prva psihološka pomoč,
- registracija udeležencev v nesreči in identifikacija oseb,
- komunikacije (povezava z informacijskim centrom, če je vzpostavljen).

NMP ob nesreči zrakoplova izvajajo službe nujne medicinske pomoči (ZD Žalec) organizirane na primarni in sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti (Splošna bolnišnica Celje) skladno s smernicami za delovanje sistema nujne medicinske pomoči ob množičnih nesrečah.

Predbolnišnični del ukrepov sistema NMP v množičnih nesrečah obsega štiri temeljne sklope:

- aktivnosti na poti do kraja nesreče,
- prihod na kraj nesreče,
- organizacijo službe NMP na kraju nesreče,
- prevoz pacientov.

Ukrepanje na bolnišnični ravni temelji na pripravljenem načrtu delovanja bolnišnice ob množični nesreči, ki je del načrta dejavnosti Ministrstva za zdravje. Ukrepi so prilagojeni organizaciji in prostorom posamezne bolnišnice ter obsegajo:

- aktiviranje in vodenje bolnišnice ob množičnih nesrečah,
- sprejem in registracijo pacientov,
- triažo in reorganizacijo bolnišnice ter prostorov (primarno in bolnišnično oskrbo pacientov),
- tehnično, materialno in logistično podporo,
- sodelovanje z mediji in zagotavljanje varnosti.

Prvo pomoč ob nesreči zrakoplova, ko zaradi velikega števila poškodovanih prebivalcev pomoč rednih zdravstvenih služb ni zadostna, lahko izvajajo ekipe prve pomoči iz RKS OZ Zgornje Savinjske doline ter Celje, ki ob nesreči zrakoplova niso bile prizadete. Za pomoč ekip prve pomoči RKS zaprosi poveljnik CZ Občine Tabor preko ReCO Celje ali poveljnik CZ ZŠR.

Reševanje ob nesreči zrakoplova, v kateri so prisotne zdravju škodljive oz. strupene kemikalije, zahteva poseben protokol. V ta namen so bile izdane Smernice za ukrepanje v kemičnih, bioloških, radioloških, jedrskih (KBRJ) nesrečah in so dostopne na spletni strani Ministrstva za zdravje.

Kadar je potreben prenos poškodovanih z vroče cone na prostor za dekontaminacijo ali prostor za zdravstveno oskrbo, jih lahko prenašajo samo ustrezno usposobljene in opremljene ekipe.

Ob nesreči z več žrtvami se po potrebi poleg rednih služb lahko aktivira tudi enota za identifikacijo oseb pri Inštitutu za sodno medicino pri Medicinski fakulteti.

P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-26	Pregled centrov za socialno delo
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
D – 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči

3.2.3 Gašenje in reševanje ob požarih

Naloge gašenja in reševanja v primeru nesreče zrakoplova najprej izvajajo prostovoljne gasilske enote in sicer tista, ki prva pride na prizorišče (PGD Kapla - Pondor, PGD Loke, PGD Ojstriška vas - Tabor), po potrebi pa tudi druge enote sosednjih gasilskih društev GZ Žalec. V primeru hujše nesreče pa tudi pristojna gasilska enota širšega pomena (GEŠP) in sicer PGE Celje.

Gasilske enote sodelujejo pri različnih oblikah reševanja in:

- opravljajo operativne naloge gasilstva (gašenje požarov in reševanje ob požarih ter eksplozijah);
- druge splošne reševalne naloge.

PGD Žalec z avtolestvijo zagotavlja pomoč ob požarih ter drugih nesrečah na višini, pri tem pa jim pomagajo ostale gasilske enote (PGD Kapla - Pondor, PGD Loke, PGD Ojstriška vas - Tabor). Vodenje se predaja sporazumno ob prihodu poveljnika višje kategorizirane enote ali višjega po činu. ZiR je torej v teh primerih pod vodstvom vodje intervencije (nekdo iz lokalne GE).

Izvajanje ukrepov ZiR ob nesreči zrakoplova, pri kateri je prisotno nevarno blago, lahko opravlja PGE Celje. Aktiviranje gasilskih enot ob nesreči z nevarno snovjo poteka skladno z načrtom obveščanja, aktiviranja in alarmiranja gasilskih enot v Občini Tabor.

Organiziranje in vodenje gasilskih enot vodijo in usmerjajo vodje gasilskih intervencij. Za gašenje in reševanje na težko dostopnem terenu se za prevoze sil oziroma sredstev za reševanje (reševalci, gasilci in druga intervencijska vozila) do kraja nesreče lahko uporabijo helikopterji Policije ali SV.

Pri opravljanju naloge gašenja in reševanja ob požarih, ki nastane kot posledica nesreče zrakoplova, ter tudi pri drugih zaščitnih ukrepih in nalogah, mora vodja intervencije sile za ZiR ob nesreči vojaškega zrakoplova opozoriti na možnost prevoza streliva, eksploziva in pirotehničnih izdelkov, če se mogoče prevažajo z vojaškim zrakoplovom, in na sprožitev katapultnega sedeža. Enako velja za civilne zrakoplove v primeru, da se strelivo, eksploziv in pirotehnični izdelki prevažajo s civilnimi zrakoplovi.

Po potrebi neoporečno vodo dostavljajo gasilske enote, ki so opremljene s cisternami za prevoz vode, in sicer:

- PGD Ojstriška vas - Tabor : Scania P 410 XT, 3.300 l vode;
- PGD Kapla - Pondor: DAF, 2.500 l vode;
- PGD Loke: Mercedes, 1.000 l vode.

Za primer potrebe oskrbe s pitno vodo so na razpolago PGD oziroma gasilska enota, na katerem območju se je zgodila nesreča zrakoplova. Predvidevati pa je potrebno, da sile, ki jih imamo v Občini Tabor na razpolago (PGD Kapla - Pondor, PGD Loke, PGD Ojstriška vas - Tabor), verjetno ne bodo zadoščale. Po odločitvi vodje intervencije bo potrebno aktivirati sosednje gasilske enote.

P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz vode

3.2.4 Reševanje ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem predelu ali na naseljenem območju

Ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem terenu ali ob strmoglavljenju zrakoplova na naseljeno območje se za iskanje ponesrečenih aktivirajo naslednje sile za zaščito, reševanje in pomoč Občine Tabor:

- gorska reševalna služba (GRS Celje),
- Gasilske enote širšega regijskega pomena (PGE Celje) ter ostale gasilske enote (PGD Kapla - Pondor, PGD Loke, PGD Ojstriška vas - Tabor),
- enote reševalcev z reševalnimi psi (Kinološko društvo Pluton, Ložnica pri Žalcu),
- podvodna reševalna služba (SPZ, Podvodna reševalna služba Slovenije, RP Celje).

Pri reševanju zasutih iz ruševin in pri reševanju iz visokih zgradb v Občini Tabor operativno vodi PGD v sodelovanju s poveljnikom CZ; območje se zavaruje, objekti se pred vstopom stabilizirajo in ojačajo (oporni sistemi), poti reševanja se označijo, vse dvige in odkope pa se izvaja pod nadzorom vodje tehničnega reševanja z obveznim signalistom in varnostnim pasom. Za dostop na višine ter evakuacijo iz nadstropij se uporablja avtolestev PGD Žalec (postavitev na varni podlagi, doseg, košara). Pri odkrivanju ruševin, odstranjevanju težkih elementov in čiščenju se vključijo Gradnje Cizej, d. o. o ., Tris, d. o. o. in SEKOPT, d. o. o., s svojo gradbeno mehanizacijo (bagri, nakladalniki, dvigala); stroji delujejo izključno po navodilih vodje intervencije. Za odstranjevanje drevja in urejanje zasilnih poti pa so zadolženi: Tris, d. o. o. in Žagarstvo Ropret, Silvo Lenko, s. p..

Vsi postopki potekajo po standardih varnega in z doslednim označevanjem napredka na terenu.

Ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem terenu se za prevoz potrebne opreme za tehnično reševanje uporabijo helikopterji policije in SV. Reševanje s helikopterji se izvaja skladno z Načrtom sodelovanja helikopterjev SV in policije pri izvajanju zaščite in reševanja.

Tehnično reševanje obsega:

- iskanje zasutih ljudi v ruševinah z geofoni in drugimi tehničnimi sredstvi oziroma psi za iskanje v ruševinah,
- reševanje ljudi in premoženja iz ogroženih in poškodovanih objektov in ruševin,
- odstranitev ovir na cestah, urejanje zasilnih poti in prehodov ter pomoč pri popravilu komunalne infrastrukture in odpravljanju drugih nujnih posledic ob nesreči zrakoplova,
- urejanje lokacij za začasno nastanitev ogroženih prebivalcev.

Gasilske enote (PGD Kapla - Pondor, PGD Loke, PGD Ojstriška vas - Tabor) sodelujejo pri različnih oblikah reševanja iz ruševin:

- reševanje ukleščenih in blokiranih potnikov,
- pomoč pri prenosu ponesrečencev s kraja nesreče in s težje dostopnih predelov,
- pomoč pri pripravi ponesrečenih za prevoz in
- druge splošne reševalne naloge.

Vodja intervencije organizira reševanje ponesrečenih iz poškodovanega zrakoplova, umik poškodovanih, preživelih in mrtvih s kraja nesreče ter iskanje utopljencev oziroma pogrešanih. Intervencija se zaključi, ko ni več neposredne nevarnosti za življenje in zdravje ljudi. Delovanje organov, enot in služb ter drugih sil za ZRP v skladu z načelom postopnosti vodi, usmerja in usklajuje poveljnik CZ Občine Tabor oziroma njegov namestnik.

Pri izvajanju zgoraj navedenih nalog je prepovedano:

- dotikati se in premikati razbitine, ruševine ter druge vsebine zrakoplova brez predhodnega dovoljenja komisije za preiskovanje nesreče zrakoplova in ustreznega dokumentiranja ter
- spreminjati kraj nesreče in brisati sledi nesreče.

P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb

3.2.5. Reševanje na vodi in iz vode

Iskanje pogrešanih in reševanje ponesrečenih na vodi in iz vode ter sodelovanje pri opravljanju nujnih zaščitnih in drugih del zaradi preprečitve in ublažitve posledic nesreč izvajajo v skladu s predpisi in svojimi aktivnostmi naslednje enote:

- ekipa za reševanje na vodi in iz vode (SPZ, Podvodna reševalna služba Slovenije, RP Celje);
- gasilske enote širšega pomena (PGE Celje),
- podvodna reševalna služba (reševanje iz vode, lahko pa opravlja tudi naloge ZRP, pri katerih je potrebno tehnično potapljanje,);
- regijske enote za tehnično reševanje, ekipa za reševanje na vodi in iz vode,
- enote prostovoljnih gasilskih društev, če imajo za to usposobljene reševalce (PGD Kapla - Pondor, PGD Loke, PGD Ojstriška vas - Tabor),
- CZ s tem, da se reševanje izvaja usklajeno med različnimi reševalnimi službami in enotami.
- ekipe drugih nevladnih organizacij.

Aktiviranje enot izvaja ReCO Celje, koordinacija aktivnosti pa se izvaja na občinskem nivoju. Vodja intervencije organizira umik ranjenih, preživelih in mrtvih s kraja nesreče ter iskanje utopljencev oziroma pogrešanih. Intervencija se zaključi, ko ni več neposredne nevarnosti za življenje in zdravje ljudi.

Delovanje organov, enot in služb ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč v skladu z načelom postopnosti vodi, usmerja in usklajuje poveljnik CZ in štab CZ Občine Tabor v sodelovanju s poveljnikom CZ za ZŠR.

P-10	Pregled gradbenih organizacij
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

3.2.6 Pomoč ogroženim in prizadetim, svojcem oziroma prebivalcem

Ob nesreči večjega obsega zrakoplova, ki se zgodi na območju Občine Tabor, Občina Tabor po potrebi organizira informacijski center. Čim prej objavi posebno telefonsko številko (03 705 70 80), na kateri prebivalci in svojci domnevnih žrtev nesreče lahko dobijo prve informacije o nesreči in njenih posledicah.

Poleg tega, da objavi telefonsko številko, informacijski center posreduje tudi informacije o nesreči, zbira, obdeluje in posreduje podatke o mrtvih in poškodovanih. Informacijski center nudi tudi psihološko in duhovno pomoč prizadetim in svojcem žrtev, prevajalske storitve, pomoč pri oskrbi in nastanitvi nepoškodovanih in svojcev ter preživelim pri vzpostavitvi stikov s svojci. Pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem zagotavljajo različni strokovnjaki (psihologi, duhovniki različnih verskih skupnosti, prevajalci in drugi). V ta namen se lahko vnaprej pripravijo zgibanke prve psihosocialne/psihološke pomoči preživelim v nesreči z napotki, kako naj si pomagajo in kje lahko dobijo strokovno pomoč, če jo potrebujejo.

Ob nesreči zrakoplova na območju Občine Tabor, pri kateri je veliko število ljudi poškodovanih ali mrtvih, občina zagotovi tudi psihološko pomoč (CSD Savinjsko-Šaleška, enota Žalec, ZD Žalec) ter duhovno pomoč, ki jo nudijo predstavniki verskih skupnosti in drugih nevladnih

organizacij, odvisno od verskega prepričanja ljudi, udeleženih v nesreči, ki lahko svojo pomoč prizadetim nudijo z različnim oblikami organiziranih dejavnosti, s katerimi pomagajo ljudem v njihovih najrazličnejših stiskah in potrebah.

P-25	Pregled človekoljubnih organizacij
P-26	Pregled centrov za socialno delo
D-5	Priporočilo o organiziranju in delovanju informacijskega centra

3.2.7 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje se izvaja po nesreči zrakoplova večjega obsega.

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob nesreči zrakoplova obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ponesrečencev in odstranitev trupel ter drugih ljudi in živali na ogroženem območju,
- nastanitev in oskrbo ogroženih prebivalcev s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi potrebščinami,
- zagotovitev nujnih prometnih povezav,
- zaščito kulturne dediščine.

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe (CSD Savinjsko-Šaleška, enota Žalec in ZD Žalec) in druge organizacije s področja infrastrukture ter poveljnik CZ Občine Tabor.

Delovanje infrastrukturnih objektov in naprav v Občini Tabor zagotavljajo naslednje javne službe:

- občinske ceste - PR Projekt, d. o. o.,
- državne ceste: VOC Celje, Vzdrževalna baza Latkova vas
- vodovod in kanalizacija - JKP Žalec, d. o. o.,
- elektro omrežje - Elektro Celje,
- javna razsvetljava – Egis, d. o. o.
- telekomunikacije - Telekom Slovenije, A1, d. d., T2, d. o. o., Telemach, d. o. o.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ

4 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe za preprečevanje in ublažitev posledic nesreče, ki je prizadela potnike in/ali prebivalce, za zaščito njihovega zdravja in življenja ter varnosti njihovega imetja.

Z ukrepi, ki jih morajo izvesti potniki ob nesreči zrakoplova za zavarovanje svojih življenj in imetja (požar na zrakoplovu in podobno) je dolžan potnike seznaniti prevoznik. Osebje letališč in letalskih družb izvaja osebno in vzajemno zaščito. V primeru nesreče potniškega zrakoplova osebje v zrakoplovu zagotovi vse potrebne ukrepe za zmanjšanje posledic nesreče in evakuacijo ter umik potnikov na varno.

Letalske družbe in letališča morajo imeti na zrakoplovih predpisano opremo za osebno in vzajemno zaščito.

Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite ob nesreči zrakoplova, skrbi Občina Tabor (poziva prebivalce, da upoštevajo napotke odgovornih služb, organizirajo svetovalno službo, predvsem za primer nesreče zrakoplova na naseljeno območje ...).

Občina Tabor za dodatne informacije občanov objavi telefonsko številko informacijske pisarne, kjer bodo lahko občani dobili vse dodatne informacije (03 705 70 80). Obveščanje prebivalcev o posledicah in razmerah na prizadetem območju bo posredovano preko:

- uradne spletne strani Občine Tabor,
- regijskih radijskih postaj (Radio Fantasy),
- regijskih televizijskih postaj (VTV Velenje, TV Celje, Savinjska TV),
- drugih krajevno običajnih načinov in nacionalnim medijem,
- Slovenski tiskovni agenciji,
- Radiu Slovenija – I. in II. program,
- Televiziji Sloveniji – I. in II. program.

Pomembno vlogo pri izvajanju osebne in vzajemne zaščite imajo tudi pristojne službe za socialno varstvo (CSD Savinjsko-Šaleška, enota Žalec) ter človekoljubne organizacije (RKS OZ, Občinska organizacija Rdečega križa Tabor, Župnijska Karitas Tabor).

Zelo pomembno je, da so prebivalci seznanjeni s postopki, ki jih morajo izvesti za zavarovanje lastne varnosti in premoženja.

Napotki za izvajanje osebne in vzajemne zaščite ter preventivni ukrepi in navodila za ravnanje ob nesreči, ki se lahko smiselno uporabijo tudi ob nesreči zrakoplova, so objavljeni na spletni strani gov.si: Napotki prebivalcem ob nesrečah.

D -7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči

5 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

5.1 Razlaga pojmov

JAVNO LETALIŠČE je letališče, ki je namenjeno in odprto za zračni promet in javni zračni prevoz.
KONTROLIRAN ZRAČNI PROSTOR pomeni zračni prostor določenih dimenzij, v katerem je zagotovljena služba kontrole zračnega prometa v skladu s klasifikacijo zračnega prostora.
LET ZRAKOPLOVA je gibanje zrakoplova od trenutka, ko se zrakoplov premakne z namenom vzleteti in do trenutka, ko se ustavi po pristanku.
LETALSKI PREVOZNIK pomeni podjetje za zračni promet z veljavno operativno licenco.
LETALIŠČE (angl. aerodrome) pomeni opredeljeno območje na kopnem ali vodi, na nepremični ali na nepremični oziroma plavajoči konstrukciji na vodi, vključno z vsemi objekti, napravami in opremo, ki so na takem območju, ki je v celoti ali delno namenjena za uporabo za prihode, odhode in premike zrakoplovov po površini.
KONTROLIRANA ali NADZOROVANA CONA LETALIŠČA (angl. Control Zone – CTR) pomeni kontrolirani zračni prostor, ki se razteza navzgor od površine Zemlje do določene zgornje meje.
MEŠANO LETALIŠČE je vojaško letališče, na katerem je dovoljen tudi civilni zračni promet.
NESREČA je po Zakonu o letalstvu dogodek, povezan z obratovanjem zrakoplova, ki se zgodi tedaj, ko se ena ali več oseb oziroma stvari vkrca v zrakoplov, s katerim se namerava opraviti let, do tedaj, ko se opravi izkrcanje in zaradi katerega je:

- ena ali več oseb smrtno ponesrečenih ali težje poškodovanih oziroma so stvari močno poškodovane ali uničene kot posledica nahajanja v zrakoplovu, ali neposrednega stika z delom zrakoplova vključno z deli, ki so se oddvojili, ali izpostavljenosti reaktivnemu pišu, razen, če so poškodbe posledica naravnih vzrokov, če gre za samopoškodbe ali če poškodbe povzročijo druge osebe ali so poškodovani slepi potniki, ki se skrivajo zunaj območij, ki so običajno namenjena potnikom in posadki;
- na zrakoplovu nastala poškodba ali napaka na strukturi, ki negativno vpliva na strukturno moč, delovanje ali letalne karakteristike zrakoplova in bi zahtevala večje popravilo ali zamenjavo poškodovanega dela, razen okvare ali poškodbe motorja, ki je omenjena samo nanj, njegov pokrov ali dodatke, ali okvare propelerja, konca krila, antene, zračnice, zavor, aerodinamičnih prehodov, manjše zareze ali vbodne luknje na površini zrakoplova;
- zrakoplov izgubljen ali popolnoma nedostopen.

VZLETIŠČE je določena kopenska ali vodna površina, ki je v celoti ali deloma namenjena za pristajanje, vzletanje ali gibanje zrakoplovov samo določenih vrst in kategorij.
ZRAČNA POT je kontroliran zračni prostor ali njegov del v obliki tridimenzionalnega koridorja, opremljen z radio navigacijskimi napravami.
ZRAČNI PROMET omeni vse zrakoplove med letom ali premikanjem po manevrski površini letališča.

ZRAČNI PROSTOR Republike Slovenije obsega zračni prostor nad kopnim ter obalnim morjem in notranjimi vodami, ki so pod suverenostjo RS. Zračne poti v Sloveniji so glede na razvrstitev zračnega prostora v RS razdeljene v razrede C, D, E in G. Razredi C, D in E predstavljajo nadzorovani zračni prostor, zračni prostor razreda G pa je sloj prostega letenja, v katerem ni organizirane službe kontrole letenja.
ZRAKOPLOV je vsaka naprava, ki se lahko obdrži v atmosferi zaradi reakcije zraka, razen reakcije zraka na zemeljska površino.

5.2 Razlaga okrajšav

CTR - Nadzorovana cona letališča
CZ – Civilna zaščita
ELME - Ekološki laboratorij
EMS - Evropska potresna lestvica
EU - Evropska unija
GEŠP - Gasilska enota širšega pomena
GD – Gasilski dom
GRS - Gorska reševalna služba
IATA - Mednarodno združenje letalskih prevoznikov (International Air Transport Association)
ICAO – Mednarodna agencija za civilno letalstvo
JGS - Javna gasilska služba
JRKBO - jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo
KBRJ - kemični, biološki, radiološki, jedrski
KS – Krajevna skupnost
KZPS - Kontrola zračnega prometa Slovenije
MK – Ministrstvo za kulturo
MZO – Mesto zdravstvene oskrbe
NATO -Organizacija severnoatlantske pogodbe
NEK - Nuklearna elektrarna Krško
NMP – Nujna medicinska pomoč
OE – Območna enota
OKC - Operativno komunikacijski center
OKZP - Služba območne kontrole zračnega prometa
OŠ – Osnovna šola
PGD - Prostovoljno gasilsko društvo
PP – Prva pomoč
PU - Policijska uprava
ReCO - Regijski center za obveščanje
RKB zaščita - Radiološka, kemična in biološka zaščita
RKS OZ -Rdeči križ Slovenija Območno združenje
RS - Republika Slovenija
STA – Slovenska tiskovna agencija
SV - Slovenska vojska
ZD - Zdravstveni dom

ZiR – Zaščita in reševanje
ZRP- Zaščita, reševanje in pomoč
ZŠ – Zahodno štajerska
ZŠR - Zahodno štajerska regija
ZVKD – Zavod za varstvo kulturne dediščine

6 PRILOGE IN DODATKI

6.1 Skupne priloge

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR
P-10	Pregled gradbenih organizacij
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
P-14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz vode
P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitev zasilnih prebivališč
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij
P-26	Pregled centrov za socialno delo
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-31	Pregled kulturne dediščine

6.2. Posebne priloge

P-709	Evidenčni list o vzdrževanju načrta ZiR ob nesreči zrakoplova
P-200	Ocena ogroženosti v primeru nesreče zrakoplova v občini Tabor

6.3 Skupni dodatki

D – 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
D – 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D – 13	Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči
D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D – 15	Vzorec delovnega naloga
D – 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D – 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP